

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 562/2006 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 15 март 2006 година
за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите

(Кодекс на шенгенските граници)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 62, параграфи 1 и 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

в съответствие с процедурата по член 251 от Договора¹,

като имат предвид, че:

- (1) Приемането на мерки съгласно член 62, параграф 1 от Договора с оглед премахването на всякакви проверки на лица, които пресичат вътрешните граници, е част от целите на Съюза за създаване на пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на лица, както е определено в член 14 от Договора.
- (2) В съответствие с член 61 от Договора, създаването на пространство, в което лицата могат да се движат свободно, следва да се подсигури чрез други мерки. Общата политика по отношение преминаването на външни граници, както е предвидена в член 62, параграф 2, е такава мярка.
- (3) Приемането на общи мерки за преминаването на лица на вътрешни граници и граничният контрол на външни граници следва да отразяват достиженията на правото на ЕС от Шенген, които са въведени в рамката на Европейския съюз, и по-специално съответните разпоредби за Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола техните общи граници² и Общия наръчник.
- (4) По отношение на граничния контрол по външните граници, създаването на „общ сборник“ законодателни актове, по-специално чрез консолидиране и развитие на достиженията на правото на ЕС, е един от основните елементи на общата политика за управление на външните граници, както е определена в Съобщение на Комисията от 7 май 2002 г. „Към интегрирано управление на външните граници на държавите-

¹ Становище на Европейския парламент от 23 юни 2005 г. (все още не е публикувано в „Официален вестник на Европейския съюз“) и Решение на Съвета от 21 февруари 2006 г.

² ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19. Конвенция, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1160/2005 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 191, 22.7.2005, стр. 18).

членки в Европейския съюз”. Тази цел бе включена в „Плана за управление на външните граници на държавите-членки в Европейския съюз”, одобрен от Съвета на 13 юни 2002 г. и приет от Европейския съвет в Севиля на 21 и 22 юни 2002 г. и от Европейския съвет в Солун на 19 и 20 юни 2003 г.

- (5) Определянето на общ режим за движение на лица през границите не поставя под съмнение, нито накърнява правата за свободно движение, с които се ползват гражданите на Съюза и членовете на техните семейства, както и гражданите на трети страни и членовете на техните семейства, които съгласно споразумения между Общността и нейните държави-членки, от една страна, и тези трети страни, от друга страна, се ползват с права за свободно движение, които са равни с тези за граждани на Съюза.
- (6) Граничният контрол е от интерес не само за държавата-членка, на чиято външна граница той се извършва, но така също за всички държави-членки, които са премахнали вътрешния граничен контрол. Граничният контрол трябва да помогне в борбата с незаконната имиграция и трафика на хора, и да предотврати всяка заплаха за вътрешната сигурност на държавите-членки, техния обществен ред, здравеопазване и международни отношения.
- (7) Граничните проверки следва да се извършват по начин, който напълно зачита човешкото достойнство. Граничният контрол следва да се извършва по професионален и почтителен начин и да съответства на преследваните цели.
- (8) Граничният контрол включва не само проверки на лица на граничните пунктове и наблюдение на зоната между тези пунктове, но така също анализ на рисковете за вътрешната сигурност и анализ на заплахите, които могат да засегнат сигурността на външните граници. Необходимо е следователно да се постановят условията, критериите и подробни правила за проверките по граничните пунктове и наблюдението.
- (9) Следва да се предвидят облекчени проверки по външните граници, в случай на извънредни или непредвидени обстоятелства, с цел да се избегне дълго чакане на граничните контролни пунктове. Систематичното подпечатване на документите на граждани на трети страни остава задължително в случай на облекчени гранични проверки. Подпечатването позволява да се установи със сигурност датата и мястото на преминаване на границата, без да се установява във всички случаи дали всички необходими мерки за контрол на пътните документи са били извършени.
- (10) За да се ограничи времето за чакане на лица, които се ползват от правото на Общността на свободно движение, на граничните пунктове следва да се осигурят, където обстоятелствата позволяват, отделни ленти, обозначени с еднообразни знаци във всички държави-членки. Трябва да се осигурят отделни ленти на международните летища. Там,

където е целесъобразно и ако конкретните обстоятелства позволяват, държавите-членки следва да разгледат възможността да осигурят отделни ленти на морските и сухопътните гранични пунктове.

- (11) Държавите-членки трябва да гарантират, че процедурите за контрол по външните граници не представляват сериозна пречка за търговския, социалния и културен обмен. За тази цел те трябва да осигурят достатъчен брой персонал и ресурси.
- (12) Държавите-членки трябва да определят националната служба или служби, отговорни за задачите по граничния контрол в съответствие с вътрешното им право. В случаите, когато повече от една служба е отговорна в една и съща държава-членка, трябва да съществува тясно и постоянно сътрудничество между тях.
- (13) Оперативното сътрудничество и помощ между държавите-членки във връзка с граничния контрол следва да се управлява и координира от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки, създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004¹.
- (14) Настоящият регламент не накърнява проверките, извършвани съгласно общи полицейски правомощия и проверки по сигурността на лица, които са идентични с тези, извършвани при вътрешни полети, нито възможността държавите-членки да извършват извънредни проверки на багаж в съответствие с Регламент (ЕИО) № 3925/91 на Съвета от 19 декември 1991 г. относно премахването на проверките и формалностите, които важат за багажа, който се превозва в кабината на самолета, и за ръчния багаж на лица, които пътуват по самолетна линия в рамките на Общността, и за багажа на лица, които преминават по море в рамките на Общността². Настоящият регламент също така не накърнява национално законодателство относно притежаването на пътни или лични документи, нито изискването лицата да уведомяват властите за своето присъствие на територията на съответната държава-членка.
- (15) Държавите-членки също така трябва да имат възможност временно да въвеждат отново граничен контрол по вътрешните граници в случай на сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност. Условията и процедурите за това трябва да се постановят, така че да се гарантира, че подобни мерки са временни и че се зачита принципа на пропорционалност.
- (16) В пространство, където лицата могат да се движат свободно, повторното въвеждане на граничен контрол по вътрешните граници остава изключение. Не трябва да се въвежда граничен контрол или да се

¹ Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета от 26 октомври 2004 г. за създаването на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз (ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1).

² ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 4. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

налагат формалности единствено поради преминаването на такава граница.

- (17) Трябва да се предвиди процедура, която да позволява Комисията да изменя съответно определени подробни практически правила, които уреждат граничния контрол. В такива случаи необходимите мерки за прилагане на настоящия регламент трябва да се приемат съгласно Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹.
- (18) Трябва да се предвиди процедура, която да позволява на държавите-членки да нотифицират Комисията за изменения на други подробни практически правила, които уреждат граничния контрол.
- (19) Предвид това, че целта на настоящия регламент, а именно установяването на правила, приложими по отношение на движението на лица през границите, не може да бъде достатъчно добре от държавите-членки и следователно може да бъде по-успешно постигната на общностно ниво, Общността може да приема мерки, в съответствие с принципа на субсидиарност по член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност от същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (20) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, утвърдени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. Той трябва да се прилага в съответствие със задълженията на държавите-членки по отношение на международна закрила и принципа за неотблъскване.
- (21) Чрез дерогация на член 299 от Договора, единствените територии на Франция и Холандия, за които се прилага настоящият регламент, са тези в Европа. Не се накърняват специфичните условия, приложими в Сеута и Мелиля, както е определено в Споразумението за присъединяването на Испания към Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г.²
- (22) В съответствие с член 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не се задължава с него, нито попада в обхвата на неговото приложение. Като се има предвид, че настоящият регламент доразвива достиженията на правото на ЕС от Шенген съгласно разпоредбите на дял IV на част III на Договора за създаване на Европейската общност, Дания трябва, в съответствие с член 5 от този Протокол, да реши в рамките на шест месеца след приемането на настоящия регламент дали ще го прилага в националното си законодателство или не.

¹ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

² ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 69.

- (23) По отношение на Исландия и Норвегия, настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото на ЕС от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено между Съвета на Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия относно присъединяването им към прилагането изпълнението и развитието на достиженията на правото на ЕС от Шенген¹, което попада в обхвата на член 1, точка А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета² относно прилагането на определени разпоредби на това споразумение.
- (24) Трябва да се предвиди разпоредба, която да позволява на представители на Исландия и Норвегия да се присъединят към работата на комитетите, подпомагащи Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия. Такава разпоредба бе обсъдена в размяната на писма между Съвета на Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия относно комитети, които подпомагат Европейската комисия при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия³, прикрепена към това споразумение.
- (25) По отношение на Швейцария, настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото на ЕС от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за присъединяването на Конфедерация Швейцария към прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото на ЕС от Шенген, което попада в обхвата на член 1, точка А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета, във връзка с член 4, параграф 1 от Решения 2004/849/ЕО⁴ и 2004/860/ЕО на Съвета⁵.
- (26) Трябва да се предвиди разпоредба, която да позволява на представители на Швейцария да се присъединят към работата на комитетите, подпомагащи Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия. Такава разпоредба бе обсъдена в размяната на писма между Общността и Швейцария, приложена към това споразумение.
- (27) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото на ЕС от Шенген, в което Обединеното

¹ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

² ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.

³ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 53.

⁴ Решение 2004/849/ЕО на Съвета от 25 октомври 2004 г. за подписването, от страна на Европейския съюз, и за временното прилагане на някои разпоредби на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за присъединяването на Конфедерация Швейцария към прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото на ЕС от Шенген (ОВ L 368, 15.12.2004 г., стр. 26).

⁵ Решение 2004/860/ЕО на Съвета от 25 октомври 2004 г. за подписването, от страна на Европейския съюз, и за временното прилагане на някои разпоредби на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за присъединяването на Конфедерация Швейцария към прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото на ЕС от Шенген (ОВ L 370, 17.12.2004 г., стр. 78).

кралство не участва, в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно молбата на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия за участие в определени разпоредби на достиженията на правото на ЕС от Шенген¹. Обединеното кралство следователно не участва в приемането на настоящия регламент и не се задължава с него, нито попада в обхвата на неговото приложение.

(28) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото на ЕС от Шенген, в което Ирландия не участва, в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно молбата на Ирландия за участие в определени разпоредби на достиженията на правото на ЕС от Шенген². Ирландия следователно не участва в приемането на настоящия регламент и не се задължава с него, нито попада в обхвата на неговото приложение.

(29) В настоящия регламент първото изречение на член 1, член 5, параграф 4, буква а), дял III и разпоредбите на дял II и приложенията към него, които се отнасят до Шенгенската информационна система (ШИС), представляват разпоредби, които да развият достиженията на правото на ЕС от Шенген или свързани по друг начин с него по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и принципи

Настоящият регламент предвижда премахването на граничен контрол на лица, които пресичат вътрешните граници между държавите-членки на Европейския съюз.

Той установява правила за граничния контрол на лица, които пресичат външните граници на държавите-членки на Европейския съюз.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящия регламент:

¹ ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43.

² ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

1. „вътрешни граници” са:
 - а) общите сухопътни граници, включително реки и езера, на държавите-членки;
 - б) летищата на държавите-членки за вътрешни полети;
 - в) морски, речни и езерни пристанища на държавите-членки за редовни транспортни превози;
2. „външни граници” са сухопътните граници на държавите-членки, включително реки и езера, морски граници и техните пристанища, речни пристанища и езерни пристанища, доколкото те не представляват вътрешни граници;
3. „вътрешен полет” е всеки полет, изключително от или към териториите на държавите-членки без кацане на територията на трета държава;
4. „редовен транспортен превоз” е всеки транспортен превоз между едни и същи две или повече пристанища, разположени на територията на държавите-членки, без спиране на други пристанища извън територията на държавите-членки и представлява транспортиране на пътници и превозни средства съгласно публикувано разписание;
5. „лица, които се ползват от правото на Общността на свободно движение” са:
 - а) граждани на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора и граждани на трети страни, които са членове на семейството на гражданин на Съюза, който упражнява своето право на свободно движение, за които важи Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за правото на граждани на Съюза и членове на техните семейства да се придвижват и свободно да пребивават на територията на държавите-членки¹;
 - б) граждани на трети страни и членове на техните семейства, които, съгласно споразумения между Общността и нейните държави-членки, от една страна, и тези трети страни, от друга страна, се ползват с право на свободно движение, които са равни с тези на граждани на Съюза;
6. „гражданин на трета страна” е всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора и което не попада в обхвата на приложение на точка 5 от настоящия член;
7. „лица, за които има сигнал, че не им разрешава влизане” е всеки гражданин на трета страна, който е регистриран в Шенгенската информационна система (ШИС) в съответствие с и за целите, постановени в член 96 от Шенгенската конвенция;

¹ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.

8. „гранично-пропускателен пункт” е всеки пропускателен пункт, който е разрешен от компетентните органи за преминаване на външните граници;
9. „граничен контрол” е дейност, извършвана на границата, в съответствие с и за целите на настоящия регламент, в отговор изключително на намерение за преминаване на границата, или акта на преминаване на тази граница, независимо от какви съображения, и се състои в гранични проверки и наблюдение на границата;
10. „гранични проверки” са проверките, извършвани на гранично-пропускателните пунктове, за да гарантират, че лицата, включително превозните им средства и предметите в тяхно владение, могат да получат разрешение за влизане на територията на държавите-членки или за излизане;
11. „наблюдение на границата” е наблюдението на граници между гранично-пропускателни пунктове и наблюдението на гранично-пропускателни пунктове извън определеното работно време, с цел недопускане заобикалянето на гранични проверки;
12. „проверка на втора линия” е последваща проверка, която може да се извърши на специално място, далече от мястото, където се проверяват всички лица (първа линия);
13. „гранична охрана” е всеки публичен служител, назначен в съответствие с националното право на гранично-пропускателен пункт или по границата или в близост до тази граница, който изпълнява в съответствие с настоящия регламент и националното законодателство задачи, свързани с граничния контрол;
14. „превозвач” е всяко физическо или юридическо лице, което професионално се занимава с транспортиране на лица;
15. „разрешително за пребиваване” е:
 - а) всички разрешения за пребиваване, издадени от държавите-членки в съответствие с единния формат, установен с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. за установяване на единен формат на разрешителни за пребиваване за граждани на трети страни¹;
 - б) всички други документи, издадени от една държава-членка на граждани на трети страни, с които се разрешава престой или повторно влизане на нейна територия, с изключение на временните разрешения, издадени с цел разглеждането на първа молба за разрешително за пребиваване, както е посочено в буква а), или молба за убежище;

¹ ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1.

16. „кораб за пътешествия” е кораб, който следва определен маршрут в съответствие с предварително определена програма, който включва програма с туристически дейности в различни пристанища и който обикновено не приема пътници и не позволява пътници да слизат от кораба по време на пътуването;
17. „корабоплаване с развлекателна цел” е използването на корабчета за развлечение за спортни или туристически цели;
18. „крайбрежен риболов” е риболов, извършван с помощта на съдове, които всеки ден или в рамките на 36 часа се завръщат в пристанище, разположено на територията на държава-членка, без да спират на пристанище, което е разположено в трета страна;
19. „заплаха за общественото здраве” е всяка болест с епидемичен потенциал, съгласно определението на Международните здравни регламенти на Световната здравна организация и други инфекциозни болести или заразни паразитни болести, ако са предмет на защитни разпоредби, които важат за граждани на държавите-членки.

Член 3

Обхват

Настоящият регламент се прилага за всяко лице, което пресича вътрешна или външна граница на държавите-членки, без да се накърняват:

- а) правата на лица, които се ползват с правото на Общността на свободно движение;
- б) правата на бежанци и лица, които търсят международна закрила, по-специално по отношение на неотблъскването.

ДЯЛ II

ВЪНШНИ ГРАНИЦИ

ГЛАВА I

Преминаване на външни граници и условия за влизане

Член 4

Преминаване на външни граници

1. Външните граници могат да се преминават единствено на гранично-пропускателни пунктове, и то в рамките на определеното работно време.

Работното време ясно се обозначава на гранично-пропускателните пунктове, за които не са отворени 24 часа в денонощието.

Държавите-членки изпращат списъци с гранично-пропускателните си пунктове на Комисията в съответствие с член 34.

2. Чрез дерогация на член 1 се позволяват изключения на задължението за преминаване на външни граници единствено на гранично-пропускателни пунктове и в рамките на определеното работно време:
 - а) във връзка с корабоплавания с развлекателна цел или крайбрежен риболов;
 - б) за моряци, които слизат на брега за престой в зоната на пристанището, където са акостирали корабите им или в съседни общини;
 - в) за лица или групи лица, когато съществува изискване от специален характер, при условие, че притежават разрешителните, изисквани от съответното национално законодателство и че не съществува конфликт с интересите на обществения ред и вътрешната сигурност на държавите-членки;
 - г) за лица или групи лица в случай на непредвидена извънредна ситуация.
3. Без да се накърняват изключенията, предвидени в параграф 2 или задълженията на държавите-членки за международна закрила, те въвеждат санкции в съответствие с вътрешното си право за незаконно преминаване на външните граници извън контролно-пропускателните пунктове и извън определеното работно време. Тези санкции са ефективни, съразмерни и разубеждаващи.

Член 5

Условия за влизане на граждани на трети страни

1. За престой, който не надвишава три месеца за период от шест месеца, условията за влизане на граждани на трети страни са следните:
 - а) да притежават валидни пътни документи или документи, които дават право за преминаване на границата;
 - б) да притежават валидна виза, ако такава се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. относно определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза при преминаване на външните граници на държави-членки, и тези, чиито

граждани са освободени от това изискване¹, с изключение на случаите, когато те притежават валидно разрешително за престой;

в) да обосноват целта и условията на планирания престой и това, че разполагат с достатъчно средства за издръжка, както за срока на планирания престой, така и за завръщането си в страната на произход или за транзита към трета страна, в която е гарантирано тяхното приемане, или че са в състояние законно да придобият тези средства;

г) да не са регистрирани в ШИС като лица, за които е подаден сигнал за забрана за влизане;

д) не се смятат за лица, които могат да бъдат заплаха за обществения ред, националната сигурност, здравеопазването или международните отношения на някоя от държавите-членки, по-специално да не са регистрирани в националните бази данни на държавите-членки като лица, на които не се разрешава влизане на същите основания.

2. Приложение I съдържа неизчерпателен списък на подкрепящите документи, които граничната охрана може да поиска от гражданин на трета страна, с цел да удостовери, че отговаря на условията по параграф 1, буква в).
3. Средствата за издръжка се преценяват с оглед продължителността и целта на престоя и въз основа на средните цени в съответните държави-членки за храна и настаняване от среден клас, умножени по броя на дните на престоя.

Държавите-членки изпращат на Комисията справки за референтни стойности в съответствие с член 34.

Оценката за достатъчни средства за издръжка може да се основава на пари в брой, пътни чекове и кредитни карти, които притежават гражданите на трети страни. Декларации за спонсорство, когато такива декларации се изискват от съответното национално законодателство, и писма за гаранция от домакина, както са определени в съответното вътрешно право, когато гражданинът на трета страна гостува на дадено лице, могат също да представляват доказателства за достатъчни средства за издръжка.

4. Чрез дерогация на параграф 1:

а) на граждани на трети страни, които не отговарят на условията, посочени в параграф 1, но притежават разрешително за пребиваване или виза за повторно влизане, издадени от някоя от държавите-членки, или и двата документа, в случаите, когато това се изисква, се разрешава влизане на териториите на другите държави-членки за транзитно преминаване с цел достигане територията на тази държава-членка, която

¹ ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 851/2005 (ОВ L 141, 4.6.2005 г., стр. 3).

е издала разрешителното за пребиваване или визата за повторно влизане, освен ако имената им не са включени в националния списък на лицата, на които не се разрешава влизане или транзитно преминаване в държавата-членка, чиято външна граница лицата се стремят да преминат;

б) на граждани на трети страни, които отговарят на условията, посочени в параграф 1, с изключение на упоменатото в буква б) и които се представят на границата може да бъде разрешено влизане на териториите на държавите-членки, ако на границата им бъде издадена виза в съответствие с Регламент (ЕО) № 415/2003 на Съвета от 27 февруари 2003 г. за издаване на визи на границата, включително издаване на такива визи на транзитно преминаващи моряци¹.

Издадените на границата визи се записват в списък.

В случай, че не е възможно да се прикрепи виза към даден документ, визата по изключение се поставя на отделна страница, вмъкната в документа. В такъв случай се използва единния формат на формуляри за поставяне на виза, установен с Регламент (ЕО) № 333/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за единния формат на формуляра за поставяне на визи, които се издават от държавите-членки на лицата, които притежават пътен документ, който не е признат от държавата-членка, която е изготвила формуляра²;

в) държава-членка може да разреши влизане на граждани на трети страни, които не отговарят на едно или повече условия по параграф 1, по хуманитарни причини, причини, свързани с национален интерес или поради международни задължения. Когато името на гражданина на трета страна попада в обхвата на параграф 1, буква г), държавата-членка, която разрешава влизането му на своя територия, уведомява за това останалите държави-членки.

ГЛАВА II

Контрол на външни граници и отказ за влизане

Член 6

Извършване на гранични проверки

1. Граничната охрана, при изпълнение на своите задължения, надлежно зачита човешкото достойнство.

Всички мерки, които предприема при изпълнение на задълженията си, съответстват на преследваните цели.

¹ ОВ L 64, 7.3.2003 г., стр. 1.

² ОВ L 5323.2.2002 г., стр. 4.

2. При извършване на гранични проверки, граничната охрана не дискриминира лицата на основания на пол, раса или етнически произход, религия или изповедание, увреждания, възраст или сексуална ориентация.

Член 7

Гранични проверки на лица

1. При преминаване на външни граници се извършват проверки от граничната охрана. Проверките се извършват в съответствие с настоящата глава.

Проверките могат също така да включват проверки на превозните средства и предметите във владение на лицата, които пресичат границата. По отношение на провеждани претърсвания се прилага законодателството на съответната държава-членка.

2. Всички лица подлежат най-малкото на проверка за установяване на самоличността на основата на представяне или показване на пътните им документи. Тази минимална проверка се състои от бърза и целенасочена проверка, когато е необходимо чрез използване на технически устройства и справка в съответните бази данни за откраднати, незаконно присвоени, загубени или невалидни документи, на валидността на документа, с който се разрешава на законния му притежател да премине границата, и на наличието на знаци за фалшифициране или подправяне.

По правило лица, които се ползват с правото на Общността на свободно движение, подлежат на минималната проверка, посочена в първия абзац.

Граничната охрана може обаче, при извършване на минимални проверки на лица, които се ползват с правото на Общността на свободно движение, да направи справка с национални или европейски бази данни с цел да установи дали тези лица не представляват действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха за вътрешната сигурност, обществения ред, международните отношения на държавите-членки или заплаха за общественото здраве.

Последиствията от такива справки не застрашават правото на влизане на лица, които се ползват с правото на Общността на свободно движение на територията на съответната държава-членка, както е постановено в Директива 2004/38/ЕО.

3. При влизане и излизане, гражданите на трети страни подлежат на цялостни проверки.

а) обстойната проверка при влизане включва проверка на условията за влизане, постановени в член 5, параграф 1, и при необходимост, на документите, които удостоверяват пребиваване и преследване на

професионална дейност. Това включва подробна проверка, обхващаща следните аспекти:

- (i) проверка дали гражданинът на трета страна притежава документ, който е валиден за преминаване на границата и който не е с изтекъл срок на валидност, и дали документът е придружен, където е необходимо, от съответната виза или разрешително за пребиваване;
- (ii) задълбочена проверка на пътните документи за знаци за фалшификация или преправяне;
- (iii) проверка на печатите за влизане и излизане върху пътните документи на съответния гражданин на трета страна с цел проверка, чрез сравняване на датите на влизане и излизане, дали лицето не е надвишило максималния срок на разрешен престой на територията на държавите-членки;
- (iv) проверка по отношение мястото на заминаване и пристигане на съответния гражданин на трета страна и целта на планирания престой, като се проверяват при необходимост съответните подкрепящи документи;
- (v) проверка дали съответния гражданин на трета страна разполага с достатъчно средства за издръжка за срока и целта на планирания престой, за завръщането си в държавата на произход или за транзита към трета държава, в която е гарантирано неговото приемане, или че е в състояние законно да придобие тези средства;
- (vi) проверка дали съответният гражданин на трета страна, неговите превозни средства и предметите, които превозва, няма да застрашат обществения ред, вътрешната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите-членки. Тази проверка включва пряка справка с данните и списъците със сигнали за лица и при необходимост предмети, включени в ШИС и национални масиви с данни и действието, което следва да се извърши, ако има такова, в резултат на сигнала;

б) обстойната проверка на излизане се състои в:

- (i) проверка дали гражданинът на трета страна притежава валиден документ за преминаване на границата;
- (ii) проверка на пътните документи за знаци за фалшификация или преправяне;
- (iii) при възможност проверка дали гражданинът на трета страна не се счита за заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност или международните отношения на някоя от държавите-членки;

в) Допълнително към проверките, посочени в буква б), цялостните проверки на излизане могат също така да включват:

- (i) проверка дали лицето притежава валидна виза, ако се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001, с изключение на случаите, когато притежава валидно разрешително за пребиваване;
 - (ii) проверка дали лицето не е надвишило срока на разрешен престой на територията на държавите-членки;
 - (iii) справка за сигнали за лица и предмети, включени в ШИС и доклади в национални масиви с данни.
4. При наличието на помещения и при молба на гражданин на трета страна, тези проверки се извършват в отделно помещение.
5. Граждани на трети страни, които подлежат на цялостни проверки на втора линия получават информация за целта и процедурата за такава проверка.
- Тази информация е на разположение на всички официални езици на Съюза, както и на езика(ците) на страната или страните, граничещи със съответната държава-членка и указва, че гражданинът на трета страна може да поиска името или служебния личен номер на граничната охрана, която извършва цялостната проверка на втора линия, името на гранично-пропускателния пункт и датата, на която е премината границата.
6. Проверки на лица, които се ползват с правото на Общността на свободно движение, се извършват в съответствие с Директива 2004/38/ЕО.
7. Приложение II съдържа подробни правила относно информацията, която се въвежда.

Член 8

Облекчени гранични проверки

1. Граничните проверки по външните граници могат да се облекчат в резултат на извънредни и непредвидени обстоятелства. Такива извънредни и непредвидени обстоятелства са тези, при които непредвидени събития водят до движение с такъв интензитет, че времето за чакане на гранично-пропускателния пункт става прекалено дълго и всички ресурси по отношение на персонал, устройства и организация са изчерпани.
2. В случаите, когато граничните проверки са облекчени съгласно параграф 1, граничните проверки на влизащи по правило е с приоритет пред граничните проверки на излизащи.

Решението за смекчаване на проверките се взема от граничната охрана, който командва гранично-пропускателния пункт.

Смекчаването на проверки е временно, съобразено е с обстоятелствата, които го налагат и се въвежда постепенно.

3. Дори при въведен смекчен режим на проверки, граничната охрана подпечатва пътните документи на граждани на трети страни, при влизане и на излизане, в съответствие с член 10.
4. Всяка държава-членка изпраща веднъж годишно доклад за прилагането на настоящия член до Европейския парламент и до Комисията.

Член 9

Отделни ленти и информация за знаци

1. Държавите-членки осигуряват отделни ленти, по-специално на въздушните гранично-пропускателни пунктове с цел извършване на проверки на лица, в съответствие с член 7. Тези ленти се различават чрез знаците, които носят обозначенията, които се съдържат в приложение III.

Държавите-членки могат да осигурят отделни ленти на морските и сухопътни гранично-пропускателни пунктове и на границите между държавите-членки, които не прилагат член 20 на общите си граници. Знаците, които носят обозначенията, съдържащи се в приложение III, се използват, ако държавата-членка осигурява отделни ленти на тези граници.

Държавите-членки осигуряват, че тези ленти са ясно обозначени със знаци, включително където правилата, свързани с използването на различни ленти са отменени съгласно предвиденото в параграф 4, с цел да осигурят оптимален поток на лица, преминаващи границата.

2. а) Лицата, които се ползват с правото на Общността на свободно движение, имат право да използват лентите, обозначени със знака в част А на приложение III. Те могат също така да използват лентите, обозначени със знака в част Б на приложение III.

б) Всички останали лица използват лентите, обозначени със знака в част Б на приложение III.

Обозначенията на знаците, посочени в букви а) и б), могат да се изписват на езика или езиците, които всяка държава-членка прецени за подходящо.

3. На морски и сухопътни гранично-пропускателни пунктове държавите-членки могат да разделят потока превозни средства на различни ленти за леки и тежкотоварни превозни средства и автобуси като използват знаците, показани в част В на приложение III.

Държавите-членки могат да използват различни обозначения на тези знаци, според случая предвид местните обстоятелства.

4. В случай на временен дисбаланс в потока на превозни средства на даден гранично-пропускателен пункт, правилата, свързани с използването на различни ленти могат да бъдат отменени от компетентните органи за времето, необходимо за нормализиране на трафика.
5. Привеждането в съответствие с разпоредбите на алинеи 1, 2 и 3 на съществуващите знаци трябва да приключи до 31 май 2009 г. В случаите, когато държавите-членки заменят съществуващи знаци или поставят нови преди тази дата, те се съобразяват с обозначенията, предвидени в тези алинеи.

Член 10

Подпечатване на пътните документи на граждани на трети страни

1. Пътните документи на граждани на трети страни редовно се подпечатват при влизане и излизане. По-специално печат при влизане и излизане се поставя на:
 - а) документите, които носят валидна виза и които позволяват на гражданите на трети страни да преминат границата;
 - б) документите, които позволяват на гражданите на трети страни, на които е издадена виза на границата на държава-членка, да преминат границата;
 - в) документите, които позволяват на гражданите на трети страни, които не подлежат на изискването за притежание на виза да преминат границата.
2. Пътните документи на граждани на трети страни, които са членове на семейството на гражданин на Съюза, за които се прилага Директива 2004/38/ЕО, но които не представят картата за пребиваване, предвидена в член 10 от тази Директива, се подпечатват при влизане и излизане.

Пътните документи на граждани на трети страни, които са членове на семейството на граждани на трети страни, които се ползват с правото на Общността на свободно движение, но които не представят картата за пребиваване, предвидена в член 10 от тази Директива, се подпечатват при влизане и излизане.
3. Не се поставя печат при влизане и излизане на:
 - а) пътните документи на държавни глави и сановници, чието пристигане официално е оповестено предварително чрез дипломатически канали;
 - б) на разрешителни на пилоти или удостоверения на членовете на екипажа на самолети;

в) на пътните документи на моряци, които присъстват на територията на дадена държава-членка единствено когато корабът им влиза в пристанище и то в зоната на това пристанище;

г) пътните документи на екипажа и пътниците на кораби за пътешествия, които не подлежат на гранични проверки в съответствие с точка 3.2.3 от приложение VI;

д) документите, които позволяват на граждани на Андора, Монако и Сан Марино да преминават границата.

По изключение, по молба на гражданин на трета страна, той може да бъде освободен от поставяне на печат за влизане или излизане, в случай че поставянето на такъв печат може да причини сериозни трудности за това лице. В такъв случай влизането или излизането се записват на отделен лист, който посочва името и номера на паспорта. Този лист се дава на гражданина на трета страна.

4. Практическите разпоредби за подпечатване се съдържат в приложение IV.
5. По възможност гражданите на трети страни се уведомяват за задължението на граничната охрана да подпечата пътните им документи при влизане и излизане, дори когато проверките са облекчени в съответствие с член 8.
6. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета до края на 2008 г. за действието на разпоредбите за подпечатване на пътни документи.

Член 11

Презумпции по отношение изпълнението на условията за продължителност на престоя

1. В случай, че пътните документи на гражданин на трета страна не носят печат за влизане, компетентният национален орган може да предположи, че притежателят не отговаря, или вече не отговаря на условията за продължителност на престоя, приложими в рамките на съответната държава-членка.
2. Презумпцията, посочена в параграф 1, може да бъде отхвърлена, ако гражданинът на трета страна представи, по всякакъв начин, достоверни доказателства като билети за транспорт или доказателство за присъствието си извън територията на държавите-членки, че е спазил условията, свързани с продължителността на краткосрочен престой.

В такъв случай:

а) ако гражданинът на трета страна се намира на територията на държава-членка, която изцяло прилага достиженията на правото на ЕС от Шенген, компетентният орган обозначава, в съответствие с националното законодателство и практика, в пътния му документ датата и мястото, където е преминал външната граница на някоя от държавите-членки, които изцяло прилагат достиженията на правото на ЕС от Шенген;

б) ако гражданинът на трета страна се намира на територията на държава-членка, по отношение на която решението, предвидено в член 3, параграф 2 на Акта за присъединяване от 2003 г., не е взето, компетентният орган обозначава, в съответствие с националното законодателство и практика, в пътния му документ датата и мястото, където е преминал външната граница на такава държава-членка.

В допълнение към обозначенията, посочени в букви а) и б), на гражданина на трета страна може да се даде формуляр, както е показано в приложение VIII.

Държавите-членки се уведомяват взаимно и известяват Комисията и Генералния секретариат на Съвета за националните си практики по отношение на обозначенията, посочени в настоящия член.

3. В случай, че презумпцията, посочена в параграф 1, не може да бъде отхвърлена, гражданинът на трета страна може да бъде експулсиран от компетентния орган от територията на съответната държава-членка.

Член 12

Наблюдение на границата

1. Основната цел на наблюдението на границите е да предотврати неразрешено преминаване на границата, да се противопостави на трансграничната престъпност и да предприеме мерки срещу лица, които незаконно преминават границата.
2. Граничната охрана използва стационарни или мобилни екипи за извършване на наблюдение на границата.

Това наблюдение се извършва по такъв начин, че да предотврати и да разубеди лицата от заобикаляне на проверките на гранично-пропускателните пунктове.

3. Наблюдението между гранично-пропускателни пунктове се извършва от гранична охрана, чиито брой и методи се определят в зависимост от съществуващите или предвидени рискове и заплахи. Наблюдението включва чести и внезапни промени на интервала на наблюдения, така че винаги да съществува риск за разкриване на неразрешените преминавания на границата.

4. Наблюдението се извършва от стационарни или мобилни екипи, които изпълняват задълженията си като патрулират или като се разположат на места, известни или преценени за чувствителни, като целта на такова наблюдение е залавянето на лица, пресичащи границата незаконно. Наблюдението може също така да се извършва чрез технически средства, включително електронни средства.
5. Могат да се приемат допълнителни правила за наблюдение, приети в съответствие с процедурата по член 32, параграф 2.

Член 13

Забрана за влизане

1. На гражданин на трета страна, който не отговаря на условията за влизане, постановени в член 5, параграф 1, и не принадлежи на категориите лица, посочени в член 5, параграф 4, се забранява влизане на териториите на държавите-членки. Това не накърнява прилагането на специални разпоредби относно правото на убежище и международна закрила или въпроса с дългосрочни визи.
2. Забрана за влизане може да бъде издадена единствено въз основа на аргументирано решение, което посочва точните причини за забраната. Решението се взима от орган, упълномощен от националното законодателство. То незабавно влиза в сила.

Аргументираното решение, което посочва точните причини за забраната, се предоставя чрез стандартен формуляр, съдържащ се в приложение V, част Б, попълнен от органа, упълномощен от националното законодателство да налага забрана за влизане. Попълненият стандартен формуляр се предава на съответния гражданин на трета страна, който потвърждава получаването на решението за забрана за влизане чрез този формуляр.

3. Лицата, на които е издадена забрана за влизане, могат да обжалват. Обжалването се извършва в съответствие с националното право. На гражданите на трети страни се предоставя също така писмена информация за лицата за контакт, които могат да предоставят информация за представители, компетентни да действат от името на граждани на трети страни в съответствие с националното право.

Подаването на апелативна жалба няма суспензивен ефект по отношение на решението за забрана за влизане.

Без да се накърнява компенсация, предоставена в съответствие с национално право, засегнатият гражданин на трета страна, в случаите, когато апелацията заключи, че решението за забрана за влизане е неправилно обосновано, има право зачеркнатия печат за влизане да бъде заличен, както и други зачерквания или добавяния, които са направени от държавата-членка, която е забранила влизането.

4. Граничната охрана осигурява, че гражданин на трета страна, на когото е забранено влизане, не влиза на територията на съответната държава-членка.
5. Държавите-членки събират статистически данни за броя на лицата, на които е издадена забрана за влизане, основанията за такава забрана, националността на лицата, на които е издадена забрана и вида граница (сухопътна, въздушна, морска), на която им е издадена забрана за влизане. Държавите-членки изпращат тези статистически данни веднъж годишно на Комисията. Комисията публикува на всеки две години обобщение на статистическите данни, предоставени от държавите-членки.
6. Подробни правила относно забраната за влизане се съдържат в част А на приложение V.

ГЛАВА III

Персонал и ресурси на гранично-пропускателните пунктове

Член 14

Персонал и ресурси за граничен контрол

Държавите-членки осигуряват необходимия персонал и ресурси в достатъчни количества за извършване на граничен контрол на външните граници, в съответствие с членове 6 до 13, по такъв начин, че да осигурят ефективно, високо и еднообразно ниво на контрол на външните си граници.

Член 15

Изпълнение на граничния контрол

1. Граничният контрол, предвиден в членове 6 - 13, се извършва от граничната охрана в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент и националното право.

При извършване на този граничен контрол не се накърняват правомощията да се завежда наказателно дело, предоставени на граничната охрана от национално право и попадащи извън обхвата на настоящия регламент.

Държавите-членки гарантират, че граничната охрана се състои от специално и надлежно обучени професионалисти. Държавите-членки насърчават граничната охрана да изучава чужди езици, по-специално тези, необходими за извършване на задачите им.

2. Държавите-членки изпращат на Комисията списък с националните си служби, отговорни за граничен контрол съгласно националното им законодателство в съответствие с член 34.

3. За ефективното контролиране на границите държавите-членки осигуряват тясно и постоянно сътрудничество между националните си служби, отговорни за граничния контрол.

Член 16

Сътрудничество между държавите-членки

1. Държавите-членки взаимно се подпомагат и поддържат тясно и постоянно сътрудничество с оглед ефективното изпълнение на граничния контрол, в съответствие с членове 6 - 15. Те разменят релевантна информация.
2. Оперативното сътрудничество между държавите-членки в областта на управление на външните граници се координира от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество на външните граници на държавите-членки (наричана по-нататък Агенцията), създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004.
3. Без да се накърняват компетенциите на Агенцията, държавите-членки могат да продължат оперативното сътрудничество с други държави-членки и/или трети страни на външните граници, включително размяната на офицери за свързка, когато такова сътрудничество има допълващ характер по отношение дейността на Агенцията.

Държавите-членки се въздържат от всякаква дейност, която би могла да застраши функционирането на Агенцията или постигането на нейните цели.

Държавите-членки докладват на Агенцията за оперативно сътрудничество, посочено в първия абзац.

4. Държавите-членки осигуряват обучение за правилата за граничен контрол и основните права. В това отношение се държи сметка за общите стандарти на обучение, създадени и доразвити от Агенцията.

Член 17

Съвместен контрол

1. Държави-членки, които не прилагат член 20 на общите си сухопътни граници, до момента на прилагане на този член съвместно контролират тези общи граници, в които случаи дадено лице може да бъде спряно само веднъж с цел извършване на проверки при влизане и излизане, без да се накърнява индивидуалната отговорност на държавите-членки, произтичаща от членове 6 - 13.

За тази цел държавите-членки могат да сключват двустранни споразумения помежду си.

2. Държавите-членки уведомяват Комисията за всякакви споразумения, сключени в съответствие с параграф 1.

ГЛАВА IV

Специфични правила за гранични проверки

Член 18

Специфични правила за различните видове граници и различните превозни средства за преминаване на външни граници

Специфичните правила, съдържащи се в приложение VI, се прилагат по отношение на проверките, извършвани на различните видове граници и различните превозни средства, използвани за преминаване през гранично-пропускателни пунктове.

Тези специфични правила могат да съдържат дерогации от член 5 и членове 7 - 13.

Член 19

Специфични правила за проверки на определени категории лица

1. Специфичните правила, съдържащи се в приложение VII, се прилагат по отношение на проверки на следните категории лица:
 - а) държавни глави и членовете на техните делегации;
 - б) пилоти на самолети и други членове на екипажа;
 - в) моряци;
 - г) притежатели на дипломатически, официални или служебни паспорти и членове на международни организации;
 - д) презгранични работници;
 - е) непълнолетни лица.

Тези специфични правила могат да съдържат дерогации от член 5 и членове 7 - 13.

2. Държавите-членки уведомяват Комисията за моделите карти, издадени от техните министри на външните работи за акредитиране на членове на дипломатически мисии и консулски представителства и членове на техните семейства в съответствие с член 34.

ДЯЛ III

ВЪТРЕШНИ ГРАНИЦИ

ГЛАВА I

Премахване на граничния контрол на вътрешните граници

Член 20

Преминаване на вътрешни граници

Вътрешните граници могат да се преминават на всяко място без да се извършва гранична проверка на лицата, независимо от тяхната националност.

Член 21

Проверки на територията

Премахването на граничен контрол на вътрешните граници не накърнява:

а) упражняването на полицейски правомощия от компетентните органи на държавите-членки съгласно националното им законодателство, доколкото упражняването на тези правомощия няма ефект, равностоен на гранични проверки; това важи също така за граничните зони. По смисъла на първото изречение упражняването на полицейски правомощия не може по-специално да се смята за равностойно на упражняването на гранични проверки, когато полицейските мерки:

- (i) нямат за цел граничен контрол,
- (ii) се основават на обща полицейска информация и опит по отношение възможни заплахи за обществената сигурност и целят по-специално да се противопоставят на презграничната престъпност,
- (iii) са планирани и изпълнени по начин, който ясно се различава от системните проверки на лица на външните граници,
- (iv) са извършени въз основа на проверки на място;

б) проверки за сигурност, извършвани на пристанища и летища от компетентните органи съгласно правото на всяка държава-членка, от пристанищни или летищни служители или превозвачи, при условие че тези проверки също се извършват и на лица, които пътуват в рамките на дадена държава-членка;

в) възможността държава-членка да предвиди в законодателството си задължение за притежаване или носене на документи;

г) задължението граждани на трети страни да докладват за присъствието си на територията на дадена държава-членка съгласно разпоредбите на член 22 от Шенгенската конвенция.

Член 22

Премахване на пречки за трафика на шосейни пропускателни пунктове на вътрешните граници

Държавите-членки премахват всички бариери за плавния трафик на шосейни пропускателни пунктове на вътрешните граници, по-специално всякакви ограничения на скоростта, които не се основават изключително на съображения за сигурност по пътя.

В същото време държавите-членки се подготвят да осигурят съоръжения за проверки, в случай че се въведе повторно вътрешен граничен контрол.

ГЛАВА II

Временно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници

Член 23

Временно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници

1. В случай, че съществува сериозна заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност, държава-членка може по изключение да въведе отново граничен контрол на вътрешните си граници за ограничен срок от време, ненадвишаващ 30 дни или за предполагаемия срок на сериозната заплаха, ако неговата продължителност надхвърля срока от 30 дни, в съответствие с процедурата, постановена в член 24, или в спешни случаи – в съответствие с процедурата, постановена в член 25. Обхватът и продължителността на временното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници не излизат извън рамките на строго необходимото в отговор на сериозната заплаха.
2. В случай, че сериозната заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност продължава извън срока, предвиден в параграф 1, държавата-членка може да удължи граничния контрол на същите основания, като тези посочени в параграф 1 и като взема предвид всички нови елементи, за подновим срок до 30 дни, в съответствие с процедурата, постановена в член 26.

Член 24

Процедура при случаи, които могат да се предвидят

1. Когато държава-членка планира да въведе отново граничен контрол на вътрешни граници съгласно член 23, параграф 1, тя нотифицира за това възможно най-скоро останалите държави-членки и Комисията и предоставя следната информация, веднага щом разполага с нея:

- а) причините за предложеното повторно въвеждане на граничен контрол, като подробно се описват събитията, които съставляват сериозна заплаха за обществения ред и вътрешната сигурност;
 - б) обхвата на предложеното повторно въвеждане на граничен контрол, като се посочва мястото, където отново ще се въведе граничен контрол;
 - в) имената на разрешените пропускателни пунктове;
 - г) датата и продължителността на предлаганото повторно въвеждане на граничен контрол;
 - д) според случая мерките, които ще се предприемат от останалите държави-членки.
2. След уведомлението от съответната държава-членка и с оглед на консултацията, предвидена в параграф 3, Комисията може да издаде становище без да се накърнява действието на член 64, параграф 1 от Договора.
 3. Информацията, посочена в параграф 1, както и становището, което Комисията може да предостави в съответствие с параграф 2, са предмет на консултации между държавата-членка, която планира да въведе отново граничен контрол, останалите държави-членки и Комисията, с оглед организирането, където е целесъобразно, на съвместно сътрудничество между държавите-членки и разглеждане на пропорционалността на мерките спрямо събитията, които водят до повторното въвеждане на граничен контрол и представляват заплаха за обществения ред и вътрешната сигурност.
 4. Консултациите, посочени в параграф 3, се провеждат поне 15 дни преди датата на планираното въвеждане на граничен контрол.

Член 25

Процедура при случаи, които изискват спешни действия

1. В случаите, когато съображения за обществения ред или вътрешната сигурност в държава-членка изискват предприемането на спешни действия, съответната държава-членка може по изключение и незабавно да въведе граничен контрол на вътрешните граници.
2. Държавата-членка, която въвежда повторно граничен контрол на вътрешни граници незабавно уведомява останалите държави-членки и Комисията съответно и предоставя информацията, посочена в член 24, параграф 1, както и причините, които оправдават използването на тази процедура.

Член 26

Процедура при удължаване на граничния контрол на вътрешни граници

1. Държавите-членки могат до удължат граничния контрол на вътрешни граници съгласно разпоредбите на член 23, параграф 2, след като са нотифицирали останалите държави-членки и Комисията.
2. Държавата-членка, която планира да удължи граничния контрол, предоставя на останалите държави-членки и на Комисията цялата релевантна информация относно причините за удължаване на граничния контрол на вътрешни граници. Прилагат се разпоредбите на член 24, параграф 2.

Член 27

Уведомяване на Европейския парламент

Съответните държави-членки и според случая Съвета информират Европейския парламент възможно най-скоро за мерките, предприети съгласно член 24, 25 и 26. След третото поредно удължаване на срока на граничен контрол на вътрешни граници съгласно член 26 съответната държава-членка докладва, ако бъде помолена, на Европейския парламент за необходимостта от граничен контрол на вътрешни граници.

Член 28

Разпоредби, които се прилагат при повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници

На местата, където се въвежда повторно граничен контрол на вътрешни граници се прилагат с необходимите изменения съответните разпоредби на дял II.

Член 29

Доклад за повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници

Държавата-членка, която въвежда повторно граничен контрол на вътрешни граници съгласно член 23 потвърждава датата, на която контролът се премахва и в същото време или скоро след това представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията за повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешни граници, като очертава по-специално действията при проверки и ефективността на повторното въвеждане на граничен контрол.

Член 30

Информирание на обществеността

Решението за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешни граници се взима прозрачно и обществеността се информира изчерпателно за това, освен

ако не съществуват преимуществени причини за сигурност това да не се направи.

Член 31

Поверителност

По молба на съответната държава-членка, останалите държави-членки, Европейския парламент и Комисията зачитат поверителността на информацията, предоставена във връзка с повторното въвеждане и удължаване на срока на граничен контрол и доклада, изготвен съгласно член 29.

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 32

Изменения на приложенията

Приложения III, IV и VIII се изменят в съответствие с процедурата, посочена в член 33, параграф 2.

Член 33

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наричан по-нататък „Комитета”.
2. В случаите, където се прави препратка към настоящата параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от Решението и при условие, че мерките за прилагане, приети в съответствие с тази процедура, не изменят основните разпоредби на настоящия регламент.

Срокът по член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. Комитетът приема свой Процедурен правилник.
4. Без да се накърняват мерките за прилагане, които вече са приети, прилагането на разпоредбите на настоящия регламент относно приемането на технически правила и решения в съответствие с процедурата, посочена в параграф 2, се прекратява четири години след влизането в сила на настоящия регламент. По предложение на Комисията, Европейският парламент и Съвета могат да подновят съответните разпоредби в съответствие с процедурата, постановена в член 251 от Договора, като за тази цел ги разглеждат преди изтичането на четиригодишния срок.

Член 34

Уведомления

1. Държавите-членки изпращат на Комисията:
 - а) списък с разрешителните за пребиваване;
 - б) списък с гранично-пропускателните си пунктове;
 - в) справка за референтните суми, които се изискват за преминаване на външните им граници, определени за съответната година от националните органи;
 - г) списък с националните служби, отговорни за граничния контрол;
 - д) образци на моделите карти, издавани от министерствата на външните работи.
2. Комисията предоставя получената информация в съответствие с параграф 1 от държавите-членки и на обществеността чрез публикация в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С, както и по други подходящи начини.

Член 35

Местен граничен трафик

Настоящият регламент не накърнява правилата на Общността за местен граничен трафик и съществуващите двустранни споразумения относно местен граничен трафик.

Член 36

Сеута и Мелиля

Разпоредбите на настоящия регламент не накърняват специалните правила, валидни за градовете Сеута и Мелиля, както са определени в Декларацията на Кралство Испания относно градовете Сеута и Мелиля в Заключителния акт към Споразумението за присъединяване на Кралство Испания към Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г.¹.

Член 37

Изпращане на информация от страна на държавите-членки

¹ ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 73.

До 26 октомври 2006 г. държавите-членки уведомяват Комисията за националните си разпоредби, свързани с член 21, букви в) и г), санкциите по член 4, параграф 3 и двустранните споразумения, сключени в съответствие с член 17, параграф 1. Последващи изменения в тези разпоредби се известяват в рамките на пет работни дни.

Информацията, предоставена от държавите-членки, се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С.

Член 38

Доклад за прилагането на дял III

Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета до 13 октомври 2009 г. доклад за прилагането на дял III.

Комисията обръща специално внимание на всякакви трудности, възникнали от повторното въвеждане на граничен контрол на вътрешни граници. По целесъобразност тя дава предложения, насочени към разрешаването на такива трудности.

Член 39

Отмяна

1. Членове 2 - 8 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. се отменят в сила от 13 октомври 2006 г.
2. В сила от датата, посочена в параграф 1, се отменя следното:
 - а) Общият наръчник, включително приложенията му;
 - б) решенията на Шенгенския изпълнителен комитет от 26 април 1994 г. (SCH/Com-ex (94) 1, rev 2), от 22 декември 1994 г. (SCH/Com-ex (94) 17, rev 4) и от 20 декември 1995 г. (SCH/Com-ex (95) 20, rev 2);
 - в) приложение 7 към Общите консулски инструкции;
 - г) Регламент (ЕО) № 790/2001 на Съвета от 24 април 2001 г. за запазване на изпълнителните правомощия на Съвета по отношение на определени подробни разпоредби и практически процедури за извършване на гранични проверки и наблюдение¹;
 - д) Решение 2004/581/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на минимални обозначения върху знаци на гранично-пропускателните пунктове на външните граници²;

¹ ОВ L 116, 26.4.2001 г., стр. 5. Регламент, изменен с Решение 2004/927/ЕО (ОВ L 396, 31.12.2004 г., стр. 45).

² ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 119.

е) Решение 2004/574/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. за изменение на Общия наръчник¹;

ж) Регламент (ЕО) № 2133/2004 на Съвета от 13 декември 2004 г. относно изискването компетентните органи на държавите-членки да подпечатват систематично пътните документи на граждани на трети страни при преминаването им на външни граници на държавите-членки и за изменение на разпоредбите на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и Общия наръчник с тази цел².

3. Препратки към заличените членове и отменените инструменти се тълкуват като препратки към настоящия регламент.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 13 октомври 2006 г. Член 34 обаче влиза в сила в деня след неговото публикуване в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Страсбург на 15 март 2006 година.

За Европейския парламент:

За Съвета:

Председател

Председател

J.BORRELL.FONTELLES

H.WINKLER

¹ ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 36.

² ОВ L 369, 16.12.2004 г., стр. 5.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Подкрепящи документи за удостоверяване изпълнение на условията за влизане

Документалните доказателства, посочени в член 5, параграф 2, могат да включват следното:

а) за служебни пътувания:

- (i) покана от компания или орган за присъствие на срещи, конференции или събития, свързани с търговия, промишленост или работа;
- (ii) други документи, които показват съществуването на търговски отношения или отношения със служебна цел;
- (iii) входни билети за панаири или конгреси, ако такива ще се посещават;

б) за пътувания, предприети с учебна цел или друг вид обучение:

- (i) удостоверение за записване в учебно заведение с цел посещаване на професионални или академични курсове в рамките на основно или продължаващо обучение;
- (ii) студентски карти или удостоверения за посещаваните курсове;

в) за пътувания, предприети с туристическа цел или по лични причини:

- (i) подкрепящи документи по отношение на настаняване:
 - покана от домакина, ако се гостува на такъв;
 - подкрепящ документ от учреждениято, предоставящо настаняване или друг подходящ документ, който указва предвижданото настаняване;
- (ii) подкрепящи документи по отношение на маршрута:
потвърждение на резервацията за организирано пътуване или друг подходящ документ, който указва предвижданите планове за пътуване;
- (iii) подкрепящи документи по отношение завръщането:

билет за обратно връщане или билет за обиколно пътуване.

г) за пътувания, предприети във връзка с политически, научни, културни, спортни или религиозни събития или поради други причини:

покани, входни билети, записвания или програми, които съдържат където е възможно името на организацията – домакин и продължителността на престоя или друг подходящ документ, обозначаващ целта на посещението.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Регистриране на информация

На всички гранично-пропускателни пунктове цялата служебна информация и всяка друга особено важна информация се регистрира ръчно или електронно. Регистрираната информация включва по-специално:

- а) имената на граничната охрана, отговорна на място за гранични проверки и на други офицери от същия екип;
- б) смекчаване на проверките на лица, приложено в съответствие с член 8;
- в) издаването на границата на документи, които да заместят паспорти и визи;
- г) задържани лица и оплаквания (наказателни престъпления и административни нарушения);
- д) лица, на които е отказано влизане в съответствие с член 13 (основания за забраната за влизане и националности);
- е) кодовете за сигурност за входящи и изходящи печати, самоличността на граничната охрана, на която се поверява даден печат по всяко време или смяна и информация, свързана със загубени или откраднати печати;
- ж) оплаквания от лица, подлежащи на проверки;
- з) други особено важни полицейски или съдебни мерки;
- и) особени явления.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Модели на знаците за обозначаване на ленти на гранично-пропускателните пунктове

ЧАСТ А

Граждани на

ЕС
ЕИП
Ш

EU
EEA
CH

Citizens

¹ За Норвегия и Исландия не се изисква знак.

ЧАСТ Б

ВСИЧКИ ПАСПОРТИ

ALL PASSPORTS

ЧАСТ В

ЕС
ЕИП
Ш

АВТОМОБИЛИ

1

ЕС
ЕИП
Ш

КАМИОНИ

1

ЕС
ЕИП
Ш

АВТОБУСИ

1

ВСИЧКИ ПАСПОРТИ

АВТОМОБИЛИ

ВСИЧКИ ПАСПОРТИ

АВТОБУСИ

ВСИЧКИ ПАСПОРТИ

КАМИОНИ

¹ За Норвегия и Исландия не се изисква знак.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Поставяне на печати

1. Пътните документи на граждани на трети страни системно се подпечатват при влизане и излизане, в съответствие с член 10. Спецификациите на тези печати са постановени в Решение на Шенгенския изпълнителен комитет SCH/COM-EX (94) 16 rev SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIAL).
2. Кодовете за сигурност върху печатите се променят на равни интервали от време, които не надхвърлят един месец.
3. При влизане и излизане на граждани на трети страни, за които важи задължението за притежаване на виза, печатът по възможност се поставя така, че да покрие ръба на визата, без да накърнява четливостта на обозначенията върху визата или знаците за сигурност върху виза стикера. Ако трябва да се поставят няколко печата (например в случай на виза за многократно влизане), това се прави върху страницата срещу тази, върху която е поставена визата.

Ако тази страница не може да се използва, печатът се поставя на следващата страница. Зоната за машинно четене не се подпечатва.

4. Държавите-членки определят национални лица за контакт, отговорни за обмяна на информация относно кодовете за сигурност на печатите за влизане и излизане, използвани на гранично-пропускателните пунктове и уведомяват останалите държави-членки, Генералния секретариат на Съвета и Комисията за това. Тези лица за контакт имат незабавен достъп до информация относно използвани общи печати за влизане и излизане на външната граница на съответната държава-членка, и по-специално до информацията относно следното:

- а) гранично-пропускателния пункт, където се поставя даден печат;
- б) самоличността на граничната охрана, на която е заверен даден печат в определен момент;
- в) кода за сигурност на даден печат в определен момент.

Всички въпроси, свързани с общите печати, поставяни при влизане и излизане, се поставят чрез горепосочените лица за контакт.

Националните лица за контакт също така незабавно изпращат до останалите лица за контакт, Генералния секретариат на Съвета и Комисията информацията относно промяна на лицата за контакт, както и загубени или откраднати печати.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ЧАСТ А

Процедури за отказ на влизане на границата

1. При отказ на влизане на границата, компетентната гранична охрана:

а) попълва стандартен формуляр за отказ на влизане, както е показан в част Б. Засегнатият гражданин на трета страна подписва формуляра и получава копие на подписания формуляр. В случаите, когато гражданинът откаже да подпише формуляра, граничната охрана обозначава този отказ във формуляра в секция „забележки“;

б) поставя печат за влизане в паспорта, зачеркнат с кръст с неизличим черен химикал и записва срещу него на дясната страна, също с неизличим черен химикал, буквата(ите), съответстваща(и) на причината(ите) за отказ на влизане. Списък с тези причини е поместен в гореспоменатия стандартен формуляр за отказ на влизане;

в) унищожава визата, като поставя печат с думите „УНИЩОЖЕНА” в случаите, посочени в параграф 2. В такъв случай оптически променливия знак на виза стикера, знака за сигурност „ефект на латентно изображение”, както и термина „виза” се унищожават чрез задраскване, така че да се предотвратят последващи злоупотреби. Граничната охрана уведомява незабавно своя централен орган за решението си;

г) вписва всеки отказ на влизане в регистър или в списък, като отбелязва самоличността и националността на съответния гражданин на трета страна, справка за документа, упълномощаващ гражданина на трета страна да преминава границата, както и причините за отказ на влизане и датата на отказ;

2. Визата се унищожава в следните случаи:

а) ако притежателят на виза е лице, което е регистрирано в ШИС като лице, на което не трябва да се разрешава влизане, освен ако не притежава виза или виза за повторно влизане, издадена от някоя от държавите-членки, и желае да влезе с цел транзитно преминаване и достигане до територията на държавата-членка, издала документа;

б) ако съществуват сериозни основания да се смята, че визата е получена чрез измама.

При все това обаче невъзможността гражданинът на трета страна да представи на границата един или повече от подкрепящите документи, посочени в член 5, параграф 2, не водят автоматично до решение за унищожение на визата.

3. Ако гражданин на трета страна, на когото е отказано право на влизане, пристигне на границата с превозвач, органът, отговорен на местно ниво:

а) заповядва на превозвача да поеме отговорност за гражданина на трета страна и да го транспортира незабавно до третата страна, от която е бил превозен, до третата страна, издала документа, упълномощаващ го да премине границата, или до всяка друга трета страна, където е сигурно приемането му, или да изнамери начини за последващо транспортиране в съответствие с член 26 от Шенгенската конвенция и Директива 2001/51/ЕО на Съвета от 28 юни 2001 г. за допълване разпоредбите на член 26 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г.¹;

б) в очакване на последващо транспортиране предприема необходимите мерки в съответствие с националното законодателство и с оглед на местните обстоятелства да предотврати незаконно влизане на граждани на трети страни, на които е отказано право на влизане.

4. Ако съществуват основания едновременно за отказ на влизане на гражданин на трета страна и арестуването му, граничната охрана се свързва с органите, отговорни за решение да се предприеме действие в съответствие с националното законодателство.

¹ ОВ L 187, 10.7.2001 г., стр. 45.

ЧАСТ Б

Стандартен формуляр за отказ на влизане на границата

Име на държавата

Знак на държавата (Име на службата)

_____ (знак на ЕС)¹

ОТКАЗ НА ВЛИЗАНЕ НА ГРАНИЦАТА

На _____ (ден), в _____ часа, на гранично-пропускателен пункт _____

Ние, долуподписаните _____ задържахме:

Фамилия _____ Лично име _____

Рождена дата _____ Месторождение _____

Националност _____ Пребиваващ в _____

Вид на документа за самоличност _____ номер _____

Издаден в _____ на _____

Номер на визата _____ вид _____ издадена от _____

Валидна от _____ до _____

За срок от _____ дни въз основа на следните основания: _____

Идващ от _____ с _____ (обозначава се използваното превозно средство, напр. номер на полет), той/тя с настоящото бива уведомен(а), че му/ ѝ е отказано влизане в страната съгласно (посочват се справки към националното законодателство в сила) поради следните причини:

- ☐ А) не притежава валидни пътни документи
- ☐ Б) притежава фалшиви/фалшифицирани/ подправени пътни документи
- ☐ В) не притежава валидна виза или разрешително за пребиваване
- ☐ Г) притежава фалшива/фалшифицирана/ подправена виза или разрешително за пребиваване
- ☐ Д) не разполага с подходящите документи, обосноваващи целта и условията на престоя.

Не бяха представени следните документи: _____

- ☐ Е) вече е пребивавал(а) за три месеца в рамките на шест месеца на територията на държавите-членки на Европейския съюз

¹ Не се изисква знак за Норвегия и Исландия.

☐ Ж) не разполага с достатъчни средства за издръжка във връзка със срока и вида на престоя, или със средствата, необходими за завръщане в страната на произход или транзитно преминаване

☐ З) е лице, което е регистрирано като лице, на което не трябва да се разрешава влизане

☐ в ШИС

☐ в националния регистър

☐ И) се смята за заплаха за *обществения ред, вътрешната сигурност, общественото здраве или международните отношения* на една или повече държави-членки на Европейския съюз (*всяка държава трябва да посочи препратки към националното право, приложимо към такива случаи на отказ на влизане*).

Забележки

Засегнатото лице може да обжалва решението за отказ на влизане съгласно предвиденото в националното право. Засегнатото лице получава копие от настоящия документ (*всяка държава трябва да посочи препратки към националното право и процедурата, свързана с правото на обжалване*).

Засегнато лице

Служител, отговорен за проверките

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Специфични правила за различните видове граници и различните превозни средства, използвани за преминаване на външните граници на държавите-членки

1. Сухопътни граници

Проверки на шосеен трафик

За осигуряване на ефективни проверки на лица, като в същото време се гарантира безопасността и плавния поток на шосеен трафик, движенията на гранично-пропускателните пунктове се регулират по подходящ начин. При необходимост държавите-членки могат да сключат двустранни споразумения за канализиране и блокиране на трафика. Те уведомяват Комисията за това съгласно член 37.

На сухопътни граници държавите-членки могат, когато преценят за необходимо и ако обстоятелствата го позволяват, да въведат отделни ленти на някои гранично-пропускателни пунктове, в съответствие с член 9.

Отделните ленти могат да бъдат премахнати по всяко време от компетентните органи на държавата-членка, при извънредни обстоятелства и ако условията на трафик и инфраструктура го изискват.

Държавите-членки могат да си сътрудничат със съседни страни с оглед въвеждането на отделни ленти на пропускателните пунктове на външни граници.

По правило лицата, пътуващи с превозни средства, могат да останат в тях по време на проверката. Ако обстоятелствата изискват обаче, лицата могат да бъдат помолени да излязат от превозните си средства. Цялостни проверки се извършват, ако обстоятелствата на място позволяват, на места, определени за тази цел. В интерес на безопасността на персонала при възможност проверките се извършват от двама гранични офицери.

Проверки на железопътен трафик

Извършват се проверки както на пътници, така и на екипажа във влакове, преминаващи външни граници, включително такива, превозващи стоки или пътуващи празни. Тези проверки се извършват по един от следните два начина:

- на перона, на първата спирка за пристигане или заминаване на територията на държава-членка,
- в самия влак, по време на транзитно преминаване.

Държавите-членки могат да сключат двустранни споразумения относно начина на извършване на тези проверки. Те уведомяват Комисията за това съгласно член 37.

Чрез дерогация на точка 1.2.1 и с цел улесняване на железопътния поток и движението на високоскоростни пътнически влакове, държавите-членки по маршрута на тези влакове от трети страни могат също така да решат, с общо съгласие със съответната трета страна, да извършват проверки на лицата във влакове от трети страни по един от следните начини:

- на гарите на трета страна, където пътниците се качват във влака,
- на гарите, където лицата слизат в рамките на територия на държава-членка,
- в самия влак по време на транзитно преминаване между гарите на територията на държавите-членки, при условие че лицата са останали във влака при спиране на влака на предишни гари.

По отношение на високоскоростни влакове от трети страни, които спират на няколко гари на територията на държавите-членки, ако железопътният превозвач е в състояние да натовари пътници единствено за останалата част от пътуването в рамките на територията на държавите-членки, то тези пътници подлежат на проверка на влизане или на самия влак, или на гарата за пристигане, освен ако не са извършени проверки съгласно точки 1.2.1 или 1.2.2 първо тире.

Лица, които желаят да ползват влака изключително за останалата част от пътуването на територията на държавите-членки, получават ясни указания преди отпътуването на влака, че ще бъдат проверявани при влизане или по време на пътуването, или на гарата за пристигане.

При пътуване в обратната посока, лицата във влака подлежат на проверка при излизане съгласно подобни условия.

Граничната охрана може да разпорежи проверка на кухни в купетата, при необходимост с помощта на инспектора на влака, за да се увери, че там не се укриват лица или предмети, подлежащи на гранични проверки.

В случай, че съществуват основания да се смята, че лица, за които е докладвано или се подозират в извършване на престъпление, или граждани на трети страни, които възнамеряват да влязат незаконно, се укриват във влак, граничната охрана, ако не може да действа в съответствие с националното законодателство, уведомява държавите-членки, към или на която територия се движи влака.

2. Въздушни граници

Процедури за проверки на международни летища

Компетентните органи на държавите-членки осигуряват, че въздушните оператори предприемат необходимите мерки физически да разделят потоците от пътници на вътрешни полети от потоците пътници на други полети. За тази

цел на всички международни летища се изгражда необходимата инфраструктура.

Местата, където се извършват гранични проверки, се определят в съответствие със следната процедура:

а) пътници на полет от трета страна, които се качват на самолет за вътрешен полет, подлежат на проверка при влизане на летището на пристигане на полета от трета страна. Пътници на вътрешен полет, които се качват на полет за трета страна (трансферни пътници) подлежат на проверка при излизане на летището на заминаване на последния полет;

б) за полети от или към трета страна без трансферни пътници и полети, които извършват повече от едно междинно кацане на летища на държавите-членки, където не се извършва смяна на самолета:

- (i) пътници на полети от или към трети страни, при които няма предишен или последващ трансфер на територията на държава-членка, подлежат на проверка при влизане на входящото летище и на проверка при излизане на изходящото летище;
- (ii) пътници на полети от и към трети страни с повече от едно междинно кацане на територията на държавите-членки, когато няма смяна на самолет (транзитни пътници) и при условие, че пътниците не успеят да се качат на самолета за отсечката, намираща се на територията на държавите-членки, подлежат на проверка при влизане на летището на пристигане и на проверка при излизане на летището на заминаване;
- (iii) в случаите, когато самолетен превозвач, за полети от трети страни с повече от едно междинно кацане на територията на държавите-членки, превозва пътници само за останалата отсечка в рамките на тази територия, пътниците подлежат на проверка при излизане на летището на заминаване и на проверка при влизане на летището на пристигане.

Проверки на пътници, които по време на междинни кацания вече са на борда на самолета и не са се качили в територията на държавите-членки, се извършват в съответствие с буква б) ii). За тези категории полети, при които страната на дестинация е трета страна, се прилага обратната процедура.

Граничните проверки обикновено се извършват на борда на самолета или на изхода, освен ако не е оправдано въз основа на оценка на рисковете, свързани с международната сигурност и нелегалната имиграция. За да се осигури това на летищата, определени за гранично-пропускателни пунктове, лицата се проверяват в съответствие с правилата, съдържащи се в членове 6 - 13, а държавите-членки осигуряват, че летищните органи предприемат необходимите

мерки да канализират потоците от пътници към съоръженията, предназначени за проверки.

Държавите-членки осигуряват, че летищните оператори предприемат необходимите мерки да предотвратят неупълномощени лица да влизат и напускат запазените зони, например транзитната зона. Обикновено проверките не се извършват в транзитната зона, освен ако не е оправдано въз основа на оценка на рисковете, свързани с международната сигурност и нелегалната имиграция; проверки в тази зона могат по-специално да се извършват на лица, които подлежат на изискване за притежаване на летищна транзитна виза, с цел проверка наличието на такава.

Процедура за проверки на аеродруми

Осигурява се, че се проверяват, в съответствие с членове 6 - 13, и лицата на летища, които не притежават статут на международно летище съгласно съответното национално право (аеродруми), но през които се определя маршрута на полети от и към трети страни.

Чрез дерогация на точка 2.1.1, не е необходимо на аеродрумите да се въвеждат съответните мерки за физическо разделяне на пътници от вътрешни полети от тези от външни полети, без да се накърнява Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. за установяване на общи правила в областта на сигурността на гражданската авиация¹. В допълнение, при нисък обем на трафик не е необходимо граничната охрана да присъства по всяко време, при условие че навреме може да се осигури необходимия персонал.

В случаите, когато присъствието на гранична охрана на аеродрума не е гарантирано през цялото време, управителят на аеродрума уведомява граничната охрана за пристигането и заминаването на самолети на полети от и към трети страни.

Проверки на лица на частни самолети

В случай на частни полети от и към трети страни, преди излитане капитанът изпраща на граничната охрана на държавата-членка на пристигане и според случая държавата-членка на първо влизане обща декларация, съдържаща също така летателен план в съответствие с приложение 2 към Конвенцията за международна гражданска авиация и информация относно самоличността на пътниците.

В случаите, когато частни самолети пристигат от трета страна на път за държава-членка и правят междинно кацане на територията на други държави-членки, компетентните органи на държавата-членка на влизане извършват гранични проверки и поставят печат за влизане на общата декларация, посочена в точка 2.3.1.

¹ ОВ L 355, 30.12.2002 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 849/2004 (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 1).

В случаите, когато е налице несигурност относно това дали даден полет пристига изключително от, или пътува единствено за териториите на държавите-членки без междинно кацане на територията на трета страна, компетентните органи извършват проверки на лицата на летища и аеродруми в съответствие с точки 2.1 - 2.2.

Разпоредбите за влизане и излизане на глайдери, свръхлеки самолети, хеликоптери, малогабаритни самолети единствено за кратки разстояния и самолети се постановяват от националното право и където е приложимо – от двустранни споразумения.

3. Морски граници

Общи процедури за проверки на морския трафик

Проверки на кораби се извършват на пристанищата на пристигане или заминаване, на борда на корабите или в зона, определена за тази цел, разположена в непосредствена близост до съда. В съответствие с договореностите, постигнати по този въпрос обаче проверки могат да се извършват по време на преминаване или при пристигането или заминаването на кораб на територията на трета страна.

Целта на проверките е да осигури, че пътниците и екипажа отговарят на условията, постановени в член 5, без да се накърнява член 19, параграф 1, буква в).

Капитанът на кораба или при невъзможност лицето или корпорацията, които представляват собственика на кораба по всички въпроси, свързани със задълженията на собственика на кораба относно оборудването на съда (агент на собственика на кораб) изготвя списък в два екземпляра, на екипажа и на пътниците. Най-късно при пристигане в пристанището той предава списъка на граничната охрана. Ако поради форсмажорни обстоятелства списъка или списъците не могат да бъдат изпратени на граничната охрана, изпраща се копие до подходящия граничен пост или корабни власти, които незабавно го изпращат на граничната охрана.

Един екземпляр от двата списъка, надлежно подписан от граничната охрана, се връща обратно на капитана на кораба, който го представя при поискване, когато е в дадено пристанище.

Капитанът на кораба или при невъзможност агентът на собственика на кораба докладват незабавно на компетентния орган за всякакви промени в състава на екипажа или броя на пътниците.

Капитанът също така уведомява незабавно компетентните органи, по възможност дори преди корабът да е пристигнал на пристанището, за присъствието на пътници без билет на борда. Пътниците без билет обаче остават под отговорност на капитана на кораба.

Капитанът на кораба уведомява навреме граничната охрана за отпътуването на кораба и в съответствие с действащите правила на съответното пристанище; ако той не може да ги уведоми, той информира подходящите корабни власти. Вторият екземпляр от предварително попълнения и подписан списък се връща обратно на граничната охрана или на корабните власти.

Специфични процедури за проверка на някои видове кораби

Кораби за пътешествия

Капитанът на кораба за пътешествие или при невъзможност агентът на собственика на кораба изпраща на граничната охрана маршрута и програмата на пътешествието, не по-късно от 24 часа преди отпътуването от пристанището на заминаване и преди пристигането на всяко пристанище на територията на държавите-членки.

Ако маршрутът на кораб за пътешествия включва изключително пристанища, разположени на териториите на държави-членки, чрез дерогация на член 4 и 7, не се извършват гранични проверки и корабът може да остане на док в пристанища, които не са гранично-пропускателни пунктове.

Въз основа на оценка на рисковете, свързани с международната сигурност и нелегалната имиграция обаче могат да се извършват проверки на екипажа и пътниците на тези кораби.

Ако маршрутът на кораба за пътешествия включва както пристанища, разположени на територията на държавите-членки, така и пристанища, разположени в трети страни, чрез дерогация на член 7 се извършват гранични проверки както следва:

а) когато корабът за пътешествия идва от пристанище, разположено в трета страна и спира за първи път на пристанище, разположено на територията на държава-членка, екипажът и пътниците подлежат на проверка при влизане въз основа на списъци с имената на екипажа и пътниците, както е посочено в точка 3.2.4.

Пътници, които слизат на сушата, подлежат на проверки при влизане в съответствие с член 7, освен ако оценка на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция не покаже, че не е необходимо да се извършват такива проверки;

б) когато корабът за пътешествия идва от пристанище, разположено в трета страна и спира отново на пристанище, разположено на територията на държава-членка, екипажът и пътниците подлежат на проверка при влизане въз основа на списъци с имената на екипажа и пътниците, както е посочено в точка 3.2.4 по отношение на евентуална промяна от момента на спиране на кораба на предишното пристанище, разположено на територията на държава-членка.

Пътници, които слизат на сушата, подлежат на проверки при влизане в съответствие с член 7, освен ако оценка на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция не покаже, че не е необходимо да се извършват такива проверки;

в) когато корабът за пътешествия идва от пристанище, разположено на територията на държава-членка и спира на такова пристанище, пътниците, които слизат на сушата, подлежат на проверки при влизане в съответствие с член 7, ако оценка на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция изисква това.

г) когато корабът за пътешествия отпътува от пристанище, разположено на територията на държава-членка, за пристанище в трета страна, екипажът и пътниците подлежат на проверки при излизане въз основа на списъците с имената на екипажа и пътниците.

Ако оценка на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция изисква това, пътниците, които се качват на кораба подлежат на проверки при излизане в съответствие с член 7;

д) когато корабът за пътешествия отпътува от пристанище, разположено на територията на държава-членка, за друго такова пристанище, не се извършват проверки при излизане.

Въпреки това обаче могат да се извършват проверки на екипажа и на пътниците на тези кораби въз основа на оценка на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция.

Списъците с имена на екипажа и пътниците включват:

- а) име и фамилия;
- б) дата на раждане;
- в) националност;
- г) номер и вид на пътния документ и където е приложимо – номер на виза.

Капитанът на кораба за пътешествия или при невъзможност агентът на собственика на кораба изпраща на съответната гранична охрана списъците с имена най-малко 24 часа преди пристигането на всяко пристанище на територията на държавите-членки или, ако пътуването до това пристанище трае по-малко от 24 часа, незабавно след като всички пътници са качени на борда на предишното пристанище.

Списъците с имена се подпечатват на пристанището на първо влизане на територията на държавите-членки и при всички случаи след това, ако списъкът е променен. Списъкът с имена се взима предвид при оценката на рисковете, както е посочено в точка 3.2.3.

Корабоплаване с развлекателна цел

Чрез дерогация на член 4 и 7, лица на кораби с развлекателна цел, които идват или отпътуват от пристанище, разположено в държава-членка, не подлежат на гранични проверки и могат да влизат в пристанище, което не е гранично-пропускателен пункт.

В зависимост от оценката на рисковете, свързани с нелегалната имиграция обаче, и по-специално когато в непосредствена близост до територията на съответната държава-членка се намира брегова зона на трета страна, се извършват проверки на лицата и/или физическо претърсване на кораба с развлекателна цел.

Чрез дерогация на член 4, кораб с развлекателна цел, който идва от трета страна, може по изключение да влезе в пристанище, което не е гранично-пропускателен пункт. В такъв случай лицата на кораба уведомяват пристанищните власти с цел да им бъде разрешено влизане в това пристанище. Пристанищните власти се свързват с властите в най-близкото пристанище, определено за гранично-пропускателен пункт, за да докладват за пристигането на съда. Декларацията по отношение на пътниците се прави като на пристанищните власти се представя списък на лицата на кораба. Този списък се представя на граничната охрана най-късно при пристигане.

По същия начин ако поради форсмажорни обстоятелства корабът с развлекателна цел, който идва от трета страна, трябва да акостира в пристанище, различно от гранично-пропускателен пункт, пристанищните власти се свързват с властите в най-близкото пристанище, определено за гранично-пропускателен пункт, за да докладват за пристигането на съда.

По време на тези проверки се представя документ, който съдържа всички технически характеристики на съда и имената на лицата на борда. Копие на този документ се предава на органите на пристанищата на влизане и излизане. За времето, през което корабът остава в териториалните води на една от държавите-членки, копие на този документ се включва в документите на кораба.

Крайбрежен риболов

Чрез дерогация на член 4 и 7, екипажите на съдове за крайбрежен риболов, които се завръщат всеки ден или в рамките на 36 часа в пристанището по регистрация или на всяко друго пристанище, разположено на територията на държавите-членки без да остава на док в пристанище, разположено на територията на трета страна, не се проверяват системно. Оценката на рисковете за нелегална имиграция, по-специално когато бреговата зона на трета страна е разположена в непосредствена близост до територията на съответната държава-членка, се взема предвид при определяне честотата на извършваните проверки. В зависимост от тези рискове се извършват проверки на лицата и/или физическо претърсване на съда.

Екипажите на съдове за крайбрежен риболов, които не са регистрирани в пристанище, разположено на територията на държава-членка, се проверяват в съответствие с разпоредбите, свързани с моряци.

Капитанът на кораба уведомява компетентните органи за всяка промяна в списъка на екипажа и присъствието на пътници.

Редовни транспортни превози

Проверки се извършват на лица на борда на редовни транспортни превози, включващи пристанища, разположени в трети страни. Прилагат се следните правила:

- а) при възможност държавите-членки осигуряват отделни ленти, в съответствие с член 9;
- б) проверки на пътници-пешеходци се извършват индивидуално;
- в) проверки на обитатели на съда се извършват, докато те са на съда;
- г) пътници, ползващи редовни транспортни превози, които пътуват с автобус, се считат за пътници-пешеходци. Те трябва да слязат от автобуса за извършване на проверките;
- д) проверки на шофьори на товарни автомобили и всички придружаващи лица се извършват докато лицата са в автомобила. Тези проверки по принцип се организират отделно от проверките на други пътници;
- е) налице са достатъчен брой изходи, за да се осигури, че проверките се извършват бързо;
- ж) за разкриване на нелегални имигранти се извършват произволни проверки на превозните средства, използвани от пътниците, и където е приложимо на товарите и други стоки, натоварени в превозните средства;
- з) членовете на екипажа на редовните транспортни превози се третират по същия начин както членове на екипажа на търговски кораби.

4. Вътрешно корабоплаване

„Вътрешно корабоплаване, включващо преминаването на външна граница” обхваща използването с търговска или развлекателна цел на всички видове кораби и плавателни съдове в реки, канали и езера.

По отношение на лодки, които са използвани с търговска цел, капитанът и наетите на борда лица, които присъстват в списъка на екипажа и членовете на

семействата на тези лица, които пребивават на борда, се приемат за членове на екипажа или равносилно на това.

Релевантните разпоредби на точки 3.1 до 3.2 се прилагат с необходимите изменения за проверки на вътрешно корабоплаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Специални правила за някои категории лица

1. Държавни глави

Чрез дерогация на член 5 и членове 7 - 13, държавните глави и членовете на техните делегации, за чието пристигане и заминаване граничната охрана е официално известена чрез дипломатически канали, не подлежат на гранични проверки.

2. Пилоти на самолети и други членове на екипажа

Чрез дерогация на член 5 притежателите на лиценз за пилот или на удостоверение за член на екипаж съгласно предвиденото в приложение 9 на Конвенцията за гражданска авиация от 7 декември 1944 г., в процеса на изпълнение на задълженията си и въз основа на тези документи:

- а) се качват и слизат на летището за междинно кацане или летището на пристигане, разположено на територията на държава-членка;
- б) влизат на територията на общината, където се намира летището за междинно кацане или летището на пристигане на територията на държава-членка;
- в) достигат чрез всякакъв вид транспорт до летище, разположено на територията на държава-членка с цел качване на самолет, заминаващ от същото летище.

Във всички други случаи се изпълняват изискванията, предвидени в член 5, параграф 1.

Членове 6 - 13 се прилагат по отношение на проверки на членове на екипажа на самолет. Когато е възможно се дава приоритет на проверки на екипажи на самолети. По-специално те се проверяват или преди пътниците, или на отделни места, предназначени за тази цел. Чрез дерогация на член 7 екипажи, които са добре познати на отговорните за граничен контрол при изпълнение на служебните им задължения, могат да подлежат само на случайни проверки.

3. Моряци

Чрез дерогация на член 4 и 7 държавите-членки могат да разрешат на моряци, които притежават документ за самоличност на моряк, издаден в съответствие с Женевската конвенция от 19 юни 2003 г. (№ 185), Лондонската конвенция от 9 април 1965 г. и съответното национално право, да влизат на територията на държавите-членки като слизат на брега за престой в зоната на пристанището, където са акостирали корабите им или в съседни общини, без да се представят на гранично-пропускателен пункт, при условие че имената им

присъстват в списъка на екипажа, който е предварително предаден за проверка на компетентните органи.

В зависимост от оценката на рисковете, свързани с вътрешната сигурност и нелегалната имиграция обаче моряците подлежат на проверка в съответствие с член 7 от граничната охрана преди да слязат на брега.

Ако моряк представлява заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност или общественото здраве, на него може да му бъде отказано разрешение да слезе на брега.

Моряци, които възнамеряват да останат извън общините, разположени в близост до пристанищата, трябва да отговарят на условията за влизане на територията на държавите-членки, както са постановени в член 1.

4. Притежатели на дипломатически, официални и служебни паспорти и членове на международни организации

С оглед на специалните привилегии и имунитети, с които се ползват, притежателите на дипломатически, официални или служебни паспорти, издадени от трети страни или техните правителства, признати от държавите-членки, както и притежателите на документи, издадени от международните организации, изброени в точка 4.4, които пътуват при изпълнение на служебните си задължения, могат да се ползват с приоритет пред други пътници на гранично-пропускателните пунктове, въпреки че продължават, където е приложимо, да подлежат на изискване за притежание на виза.

Чрез дерогация на член 5, параграф 1, буква в), притежателите на тези документи не трябва да доказват наличието на достатъчни средства за издръжка.

Ако лице, което се представя на външната граница, се позовава на привилегии, имунитети и освобождаване от определени изисквания, граничната охрана може да изиска от него да представи доказателства за статута си, като представи необходимите документи, по-специално удостоверения, издадени от акредитиращата държава или дипломатически паспорт или други. Ако лицето има съмнения, при извънредни случаи граничната охрана може директно да се обърне към Министерството на външните работи.

Акредитирани членове на дипломатически мисии и консулски представителства и членовете на техните семейства могат да влизат на територията на държавите-членки като представят картата, посочена в член 19, параграф 2 и документа, който им разрешава преминаване на границата. Освен това чрез дерогация на член 13 граничната охрана не може да откаже на притежателите на дипломатически, официални или служебни паспорти влизане на територията на държавите-членки без първо да се консултира с подходящите национални органи. Това важи също така и за лицата, които са регистрирани в ШИС като лица, на които не се разрешава влизане.

Документите, издадени от международните организации за целите, посочени в точка 4.1, са по-специално следните:

- *laissez-passer* на Обединените нации, издаден на служители на Обединените нации и прилежащите агенции съгласно Конвенцията за привилегии и имунитети на специализирани агенции, приета от Общото събрание на Обединените нации на 21 ноември 1947 г. в Ню Йорк,
- *laissez-passer* на Европейската общност (ЕО),
- *laissez-passer* на Европейската общност за атомна енергия,
- удостоверение за легитимност, издадено от Генералния секретар на Съвета на Европа,
- документи, издадени съгласно параграф 2 от член III от Споразумението между Страните по Северноатлантическия договор относно статута на техните войски (военни карти за самоличност, придружени от заповед за пътуване, пълномощие за пътуване или индивидуална или колективна заповед за придвижване), както и документи, издадени в рамките на Партньорство за мир.

5. Презгранични работници

Процедурите за проверки на презгранични работници се уреждат с общите правила за граничен контрол, по-специално член 7 и 13.

Чрез дерогация на член 7 презграничните работници, които са добре познати на граничната охрана благодарение на честото им преминаване на границата на един и същ гранично-пропускателен пункт и за които първоначална проверка не е разкрила, че са лица, регистрирани в ШИС или национална база данни като лица, на които не се разрешава влизане, подлежат само на произволни проверки за наличие на валиден документ, който им разрешава да преминат границата и за изпълнение на изискванията за влизане. Цялостни проверки на тези лица се извършват от време на време, без предупреждение и на различни интервали от време.

Разпоредбите на точка 5.2 могат да се прилагат и за други категории лица, които редовно преминават границата.

6. Непълнолетни лица

Граничната охрана обръща специално внимание на непълнолетни лица, независимо дали пътуват с или без придружители. Непълнолетните лица, които преминават външна граница, подлежат на същите проверки при влизане и излизане, както и възрастните лица, съгласно предвиденото в настоящия регламент.

В случай на непълнолетни лица с придружител, граничната охрана проверява дали лицата, придружаващи непълнолетното лице, имат родителски права, особено когато непълнолетните се придружават само от едно възрастно лице и съществуват сериозни основания да се предполага, че те могат да са

незаконно отстранени от попечителството на лицето(ата), които законно упражняват родителски права над тях. В последния случай граничната охрана извършва допълнително разследване за установяване на всякаква непоследователност или противоречия в предоставената информация.

В случай на непълнолетни лица, които пътуват без придружител, граничната охрана обезпечава чрез цялостна проверка на пътните и подкрепящите документи, че непълнолетното лице не напуска територията против волята на лицето(ата), което има родителски права над него.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Име на държавата
Знак на държавата (Име на службата)

_____ (знак на ЕС)¹

ОДОБРЕНИЕ НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА ПО ОТНОШЕНИЕ СПАЗВАНЕ НА
УСЛОВИЯТА ЗА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА КРАТКОСРОЧЕН ПРЕСТОЙ В
СЛУЧАИ, КОГАТО ПЪТНИЯТ ДОКУМЕНТ НЕ НОСИ ПЕЧАТ ЗА ВЛИЗАНЕ

На _____ (ден), в _____ часа, на _____ (място)

Ние, долуподписаният орган _____ задържахме:

Фамилия _____ Лично име _____

Рождена дата _____ Месторождение _____

Националност _____ Пребиваващ в _____

Пътен документ _____ номер _____

Издаден в _____ на _____

Номер на визата _____ (ако е приложимо) издадена от _____

За срок от _____ дни въз основа на следните основания: _____

Като взеха предвид доказателствата, свързани с продължителността на неговия/
нейния престой на територията на държавите-членки, които той/тя представи, се
приема, че той/тя е влязъл/ла на територията на държавата-членка

_____ на _____ (ден) в _____ (час)

на _____ гранично-пропускателен пункт

Данни за контакт на подписалия орган:

Тел. _____

Факс: _____

Ел. поща: _____

Засегнатото лице получава копие от настоящия документ.

Засегнато лице

Офицер, отговорен за проверките
+ печат

¹ Не се изисква знак за Норвегия и Исландия.